

Затверджую
В.Ю. Голови приймальної
комісії

НУ «Запорізька політехніка»

Е.А. Гугнін

«10» березня 2021 р.

ПРОГРАМА
фахового випробування з «Журналістських орієнтирів»
для абитурієнтів, які вступають до Національного університету
«Запорізька політехніка» на навчання
за освітнім ступенем «бакалавр» на основі раніш здобутого
освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»
за спеціальністю 061 «Журналістика»

Для оцінки знань абітурієнтів з фахового випробування фаховою атестаційною комісією розроблені завдання, які відповідають змісту навчання за ОКР «молодший спеціаліст». Критеріально-орієнтовані тестові завдання дозволяють встановити рівень сформованості компетентностей, необхідних для засвоєння змісту навчання за ступенем «бакалавр».

Вступники повинні знати:

- базові культуромовні, стилістичні, лексичні, граматичні, пунктуаційні, орфоепічні, правописні норми української мови;
 - відомості про мову як суспільне явище;
 - відомості з практичної стилістики, культури мовлення, основ риторики, елементів комунікативної лінгвістики, що спрямовані на поглиблення знань про мовні норми, використання мови в реальних процесах спілкування, стилістичні особливості мовних одиниць, риторичні поняття та їх доречне застосування в усному й писемному мовленні;
 - засоби й прийоми ефективного спілкування в різних життєвих ситуаціях;
 - специфіку поєднання форми й змісту твору;
 - поняття теми твору, його жанру, визначення провідної думки, ідеї, аналізу образів, художніх засобів;
 - поняття композиції твору;
 - особливості структури різноманітних творів.

Вступники повинні вміти:

- ефективно оперувати мовними і мовленнєвими знаннями, зокрема стилістичними, текстотворчими, риторичними;

- працювати з довідковими, лексикографічними працями, а також з іншими виданнями, пов'язаними з майбутньою професійною діяльністю;
- репрезентувати інформацію відповідно до життєвих завдань;
- користуватися багатим словниковим запасом, зокрема і термінологічною лексикою та фразеологією;
- доцільно обирати й використовувати мовні засоби (адекватні характеру мовленнєвої ситуації) в різних життєвих ситуаціях із дотриманням українського мовленнєвого етикуту;
- дотримуватися всіх норм сучасної української літературної мови (орфоепічних, орфографічних тощо);
- дотримуватися норм культури мовлення;
- дотримуватися норм українського мовленнєвого етикуту;
- доречно використовувати в мовленні лексичні одиниці – професійні слова, терміни, власне українську лексику, синоніми як засоби урізноманітнення й увиразнення мовлення, фразеологізми в професійному мовленні;
- доречно використовувати в мовленні різні частини мови, визначати її комунікативно доцільно вживати в мовленні стилістичні можливості частин мови;
- використовувати імітаційне моделювання ситуацій;
- створювати тексти різних функціонально-смислових типів, стилів і жанрів;
- створювати повідомлення в науковому, публіцистичному стилях за попередньо складеними планом, тезами, конспектом;
- готовувати виступ публіцистичного характеру;
- створювати власні діалогічні й монологічні висловлювання відповідно до прийнятих вимог;
- переконливо і толерантно висловлювати власні судження;
- обґрунтовувати власну думку прикладами з художнього тексту, з історії, з власного життя тощо;
- виконувати творчу роботу проблемного характеру;
- володіти прийомами вдосконалення й редактування текстів.

ЗМІСТ ВИПРОБУВАННЯ

Творча пізнавальна діяльність, яка складатиме фундамент майбутнього професіоналізму, являє собою самостійний пошук і створення, конструювання будь-якого нового продукту. Саме тому фаховий вступний екзамен включає в себе такі завдання.

Перше завдання – написання замітки на певну тему.

Друге завдання – підготовка есе на запропоновану тему.

Третє завдання – підбір назв (4-5) тематичних випусків у межах телевізійної програми.

Четверте завдання – складання списку дат (10-12), цікавих для читачів, глядачів, слухачів.

П'яте завдання – складання переліку газет загальноукраїнського (4-5) та місцевого (4-5) рівня.

Вимоги до виконання першого і другого завдань:

- відповідність законам жанру;
- дотримання єдності форми та змісту, структурної цілісності твору;
- самостійність мислення, уміння аргументувати, логічно обґрунтовувати власну думку;
- повнота розкриття теми при лаконічності викладу;
- дотримання стилістичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних мовних норм.

Під час перевірки складених учнями висловлювань (письмових завдань) ураховується також ступінь повноти вираження теми, міра самостійності виконання роботи, ступінь вияву творчих здібностей, особистого ставлення до змісту висловлювання.

Перевіряється здатність абітурієнта:

- 1) виявляти певний рівень обізнаності з теми, що розкривається письмово;
- 2) демонструвати вміння:
 - будувати висловлювання певного обсягу, добираючи і впорядковуючи необхідний для реалізації задуму матеріал (епізод із власного життєвого досвіду, прочитаний або прослуханий текст, епізод із кінофільму, сприйнятий (побачений чи почутий) твір мистецтва, розповідь іншої людини тощо), проводячи аналогії з сучасним життям;
 - ураховувати мету спілкування;
 - розкривати тему висловлювання;
 - виразно відображати основну думку висловлювання, диференціюючи матеріал на головний і другорядний;
 - викладати матеріал логічно, послідовно;
 - використовувати мовні засоби відповідно до комунікативного завдання, дотримуючись норм літературної мови;
 - додержуватися єдності стилю;
- 3) виявляти своє ставлення до предмета висловлювання, розуміти можливість різних тлумачень проблеми;
- 4) виявляти певний рівень творчої діяльності, зокрема:
 - створювати оригінальний текст певного стилю;
 - аргументувати висловлені думки, переконливо спростовувати помилкові докази;
 - викладати матеріал виразно, доречно, економно, виявляти багатство лексичних і граматичних засобів.

Абітурієнт повинен самостійно створити яскраве, оригінальне за думкою висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації; висловити власну думку; проаналізувати різні погляди на предмет чи явище, уміти пов'язати обговорюваний предмет із власним життєвим досвідом, дібрати переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, усвідомити

можливості використання тієї чи іншої інформації для розв'язання певних життєвих проблем; робота має відзначатися багатством слововживання, граматичною правильністю.

Вимоги до виконання третього завдання:

- змістовність та актуальність назв тематичних випусків у межах телевізійної програми;
- логічність викладу;
- урахування мети спілкування;
- дотримання вимог етики спілкування;
- дотримання стилістичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних мовних норм.

Абітурієнт повинен самостійно створити логічно продуманий (послідовний, повний) список назв тематичних випусків телевізійних програм, ураховуючи комунікативне завдання; вміти виокремлювати провідні мотиви, проблеми, обговорювати їх з позицій сьогодення, дискутувати про їхню актуальність;

Вимоги до виконання четвертого завдання:

- знання історії своєї країни та зарубіжних країн, важливих дат і свят;
- дотримання стилістичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних мовних норм.

Вимоги до виконання п'ятого завдання:

- ерудованість, знання основних типів та видів газет і журналів всеукраїнського та місцевого рівня;
- дотримання стилістичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних мовних норм.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Фаховий вступне випробування з журналістики для абітурієнтів, які вступають до Національного університету «Запорізька політехніка» на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» на базі раніш здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» за спеціальністю 061 «Журналістика» оцінюється за 100-балльною шкалою від 100 до 200 балів.

Бали розподіляються таким чином:

- виконання першого завдання – до 30 балів;
- виконання другого завдання – до 30 балів;
- виконання третього завдання – до 15 балів.
- виконання четвертого завдання – до 15 балів.
- виконання п'ятого завдання – до 10 балів.

Тривалість проведення випробування – три астрономічні години.

Критерії оцінювання первого та другого завдань:

- дотримання єдності форми та змісту, структурної цілісності твору – 10 балів;
- самостійність мислення, уміння аргументувати, логічно обґрунтувати власну думку – 10 балів;
- повнота розкриття теми при лаконічності викладу – 5 балів;
- дотримання стилістичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних мовних норм – 5 балів.

Критерії оцінювання третього завдання:

- змістовність та актуальність назв тематичних випусків у межах телевізійної програми – 10 балів;
- дотримання стилістичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних мовних норм – 5 балів.

Критерії оцінювання четвертого завдання:

- знання історії своєї країни та зарубіжних країн, важливих дат і свят – 10 балів;
- дотримання стилістичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних мовних норм – 5 балів.

Критерії оцінювання п'ятого завдання:

- ерудованість, знання основних типів та видів газет і журналів всеукраїнського та місцевого рівня – 8 балів;
- дотримання стилістичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних мовних норм – 2 бали.

Для участі у конкурсі абітурієнт повинен набрати не менше 102 бали за 100-бальною шкалою (від 100 до 200).

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Журналістика: словник-довідник / автор-укладач І. Л. Михайлин. – К. : Академвидав, 2013. – 320 с.
2. Карпенко В. О. Журналістика : вступ до фаху. – К. : Університет «Україна», 2011. – 195 с.
3. Карпенко В. О. Журналістська творчість. Теоретично-методичні та практичні засади: підручник. – К. : Університет «Україна», 2012. – 164 с.
4. Коломієць В. В., Коломієць Т. Є. Українська мова та література: Посібник для вчителів-словесників, студентів-філологів, вступників до вузів. – К.: «Четверта хвиля», 1996. – 144 с.
5. Культура української мови: Довідник / За ред. В. М. Русанівського. – К.: Либідь, 1990. – 240 с.
6. Михайлин І. Л. Основи журналістики: Підручник. – 5-те вид. перероб. та доп. – К.: Центр учебової літератури, 2011. – 496 с.
7. Стилістика української мови: Підручник / За ред. Л. І. Мацько. – 2-ге вид., випр. – К.: Вища школа, 2005. – 462 с.
8. Техніка інтерв'ю: Посібник – За ред. В. Сюмар. – К.: Інститут масової інформації, 2006. – 144 с.
9. Україна Incognita / За заг. ред. Л. Івшиної. – К.: Українська прес-група, 2004. – 400 с.
10. Українська мова та література: завдання та тести: Посібник-довідник для вступників до вищих навчальних закладів. – К.: Генеза, 2008. – 165с.
11. Фразеологічний словник української мови: У 2 т. – К.: Наукова думка, 1993. – 520 с.
12. Біляєв О.М., Симоненкова Л.М., Скуратівський Л.В., Шелехова Г.Т. Українська мова. Підручник для 10-11 класів. – К.: Освіта, 2004. – 384 с.
13. Ющук І. П Українська мова. – К.: Либідь, 2004. – 640 с.

Затверджено на засіданні
фахової екзаменаційної комісії
«01» березня 2021 р.

Голова фахової
атестаційної комісії

Т. В. Хітрова